

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

10. Notariorum quorumcunque sufficientiam scrutentur Ordinarij, & non sufficientes, ac delinquentes prohibeant, ac arceant à causis ecclesiasticis ad arbitrium suum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

bus administratio operum piorum reperitur commissis, quamvis etiam ante Concil. Trid. & ab immemorabili tempore consueverit recipere rationem huiusmodi administrationum vnà cum dictis emolumentis, vt asserit resolutum Sel. d. cap. 23. num. 6. dicens sic fuisse resolutum in vna Gerunden.

24. Hospitalis computa stante consuetudine Episcopus vnà cum Magistro prædicti hospitalis recognoscere tenetur, ex Sel. dicta cap. 23. nu. 7. asserens sic fuisse decisum in Agathen. 19 Nouembris 1616.

25. Excommunicare potest Episcopus Fratrem Capellanium Religionis Hierosolymitanae, qui administravit redditus Parochialis secularis citatum ab Episcopo in visitatione ad reddendam rationem, & non comparentem, ita Sel. d. cap. 23. num. 10. vbi refert decisum in Vullurarien. 7. Septembris 1630.

26. Executores vltimarum voluntatum nihil dare debent Episcopo, seu eius officialibus pro causa laboris in recipienda ratione administrationis bonorum testatoris, nec illi quicquam erigere possunt etiam stante consuetudine exigendi quatuor denarios pro singulo scuto, ita Sel. d. c. 23. num. 10. attestans ita fuisse decisum in Barchinonen. & Gerunden. 1. Decembris 1618.

27. Nisi secus foris in institutione, &c.] Expressè excipit vnum casum Tridentina Synodus, quo Ordinarius sese immiscere non potest reddendis rationibus istorum administratorum, videlicet quando secus in institutione & ordinatione expressè cautum fuerit, vide Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 5. num. 35. & gloss. 29. num. 3. Marta d. cap. 18. num. 6. 9. & 10. Rotam dec. 33. in princip. p. 2. recent. Stephan. VVeyms d. consil. 16. à num. 19. vbi intelligit quando in

ipsa fundatione per fundatores laicos ex consensu Episcopi, vel alterius Superioris ecclesiastici expressè cautum est, ne Episcopus interueniat, vel administratores non teneantur suis rationibus adhibere Episcopum; id enim postulare huius cap. verba citata, nam vt sic expressim cauere possint fundatores ex speciali consensu Ordinarij permissum ipsis est, ne contingat laicos retrahi à fundationibus piorum locorum. Vide nouissimè Francisc. Carpan de executor. testam. lib. 1. cap. 22. num. 69. vbi dicit dispositionem huius decreti in præcatis verbis non habere locum in illis casibus, in quibus Episcopus de iure se intromittere valet, veluti data negligentia executorum, refero d. allegat. 82. num. 39.

Decretum Concilij in præfenti locum habere etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis, & licere Episcopis exigere rationem ab administratoribus etiam locorum mere laicorum, & priuatorum, & generaliter sine vlla distinctione. Et quando ex privilegio, vel consuetudine, vel alia constitutione alijs reddenda esset ratio, eisdem reddendam esse adhibito cum illis Ordinario, nisi in fundatione aliter cautum esset, nempe quod rationes Ordinario reddendæ non essent, refert decisum Marta de iurisdict. p. 2. c. 18. ex num. 6.

Quod si ex consuetudine, &c.] Sublatas esse per hoc cap. consuetudines, & solum præseruatas institutiones, asserit Sel. d. cap. 23. num. 20. attestans ita fuisse decisum 3. Februarij 1929.

An & quando Capitulum ex constitutione, vel consuetudine deputat quosdam, quibus redditur ratio, intret limitatio hæc Concilij? Vide Rotam decisione 35 5. par. 1. recent.

Notariorum quorumcunque sufficientiam scrutentur Ordinarij, & non sufficientes, ac delinquentes prohibeant, ac arceant à causis ecclesiasticis ad arbitrium suum.

C A P V T X.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Inferiores quasi Episcopalem iurisdictionem habentes habent facultatem examinandi Notarios,
- 3 Episcopus vti post Notario criminali ciuitatis, si sit vir probus.
- 4 Prouinciales Religionum possunt creare Notarios

- intra ordinè pro causis criminalibus Religiosorum.
- 5 Episcopus liberè punire potest suos Notarios, officiales, aliosque ministros laicos in suis officijs delinquentes.
- 6 Notarij possunt confiscare instrumenta contractus personarum ecclesiasticarum.

Cum ex notariorum imperitia plurima damna, & multarum occasio litium oritur: a possit Episcopus ß quoscumque notarios, etiam si Apostolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tanquam delegatos Sedis Apostolicæ, examinatione adhibita, eorum sufficientiam scrutari: illisque non idoneis repertis, aut quandocumque in officio delinquentibus, officij eius in negotijs, litibus, & causis ecclesiasticis, ac spiritualibus exercendi vsu perpetuò, aut ad tempus prohibere, & neque eorum appellatio interdictionem Ordinarij suspendat.

1. Vide Azeued. l. 2. num. 18. tit. 7. lib. 3. noua recop. Franc. Leon. in thesauro fori eccl. p. 3. ca. 2. num. 76. Salgado de protel. Regia tom. 1. p. 3. c. 8. num. 2. cum segg. Piafec. in practi. Episcop. p. 2. cap. 4. num. 12. vbi ita ait: Notarius non debet esse persona vilis, neque illegitimus, Armill. verb. tabellio, num. 5. debet irare in ingressu officij sui quòd fideliter illud exercebit, & requisitus super auditis conficiet instrumentum sine diminutione veritatis, & sine admixtione falsitatis, Syluest. verb. tabellio. q. 6. omnia pertinentia ad artem suam scire tenetur, Abb. in c. 1. de fide instrument. & debet intelligere clausulas, que in instrumentum ponuntur: quòd si interrogatus explicare sui instrumenti clausulas neficiuerit, inualidum esset instrumentum, Alber. in l. fin. §. pen. ff. ad Velleian. Plura de notariorum qualitate, & peritia videri poterunt in libello de erroribus notariorum ab Antonio Tassara curioso satis collecto. Hactenus Piafec.

2. a Possit Episcopus;] Facultatem tributam Episcopis hoc decreto examinandi Notarios, competere etiam inferioribus quasi Episcopalem iurisdictionem habentibus,

refert decisum Sel. in selectis canon. eud. 25. num. 16. ß Quoscumque Notarios, &c.] Episcopum vti posse Notario criminali ciuitatis, si sit vir probus, & aduena, & sub quouis prætextu taxam non excedat, tradit Sel. d. c. 25. nu. 17. attestans sic decidisse S. Congrega. Episcop. & Regul. in vna ciuitatis Castellæ 14. Aprilis 1615.

Prouinciales Religionum creare posse Notarios intra Ordinem pro causis criminalibus Religiosorum, ita ut illis tanta fides adhibeatur, quanta Notario seculari, obseruant Fr. Emman. quest. regul. tom. 2. quest. 13. art. 2. & tom. 3. quest. 8. art. 1. Laurent. de Portel. in dubijs regular. verb. Notarius à num. 1. Hieron. Roder. in compend. quest. regul. resol. 100. num. 1. vbi ait quòd Generales, Prouinciales, & alij superiores Regularium, quibus processus fulminare incumbit, iudicè creant ex suis Religiosis Notarios ad certas causas, quos Secretarios vocant, sed non possunt perpetuos, præcipuè ad causas extra Religionem decidendas. Aldrete de religiosa disciplina tuenda. lib. 1. c. 8. nu. 9. vbi addit quòd Notarius creatus à Guardiano, vel Priorè, de-